Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

**§ 353**

## Tampereen kaupungin lausunto valtiovarainministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kuntalain 137 §:n muuttamisesta

TRE:4717/03.07.00/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Klami Laura

**Valmistelijan yhteystiedot**
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

**Lisätietoja päätöksestä**
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

**Päätös**
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

**Päätösehdotus**
Valtiovarainministeriölle annetaan liitteenä oleva Tampereen kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kuntalain 137 §:n muuttamisesta.

**Kokouskäsittely**
Asian esittelijä, konsernijohtaja Juha Yli-Rajala muutti asian liitteenä ollutta kaupungin lausuntoa. Esittelijä poisti lausunnon ensimmäiseltä sivulta virkkeen: "Tampereen kaupunki kannattaa esitettyä kuntalain 137 §:n muutosta." Poistetun virkkeen tilalle esittelijä lisäsi seuraavat virkkeet: "Tampereen kaupunki pitää esitettyä kuntalain 137 §:n muutosta riittämättömänä. Huomattava osa laajoista aiheettomista muutoksenhakuasioista jää esitetyn muutoksen ulkopuolelle."

Päivitetty lausunto liitetään pöytäkirjalle.

Puheenjohtaja totesi näin päivitetyn lausunnon olevan päätöksenteon pohjana.

**Perustelut**
Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kuntalain 137 §:n muuttamisesta. Pääministeri Orpon hallituksen budjettiriihen 1.9.2026 pöytäkirjamerkinnän mukaan valtiovarainministeriössä valmistellaan hallituksen esitys kuntalakiin tehtäväksi muutokseksi, jolla oikeus kunnallisvalituksen tekoon yksityishenkilön ja kunnan välisestä asuinkiinteistön kaupasta rajataan asianosaisille. Esityksen mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saisi tehdä vain asianosainen, kun kyse on päätöksestä, joka koskee kunnan omistaman kiinteistön myymistä tai vuokraamista tarjouskilpailun tai muun avoimen menettelyn

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

perusteella luonnolliselle henkilölle tämän asuntona käytettäväksi. Esityksessä tarkoitetuista päätöksistä ei siten saisi jatkossa tehdä kunnallisvalitusta pelkästään kunnan jäsenyyden perusteella. Esityksen tavoitteena on osaltaan parantaa luonnollisten henkilöiden asemaa ja asuntona käytettävien kiinteistöjen luovutusta koskevien päätösten täytäntöönpanon edellytyksiä. Lisäksi tavoitteena on tehostaa kunnan päätösten täytäntöönpanoa. Kunnan jäsenen valitusoikeutta rajoitettaisiin sellaisten päätösten osalta, joissa kunnan jäsenen valvontaintressin voidaan katsoa olevan vähäinen ja valitusten vaikutus luonnollisen henkilön omaisuuteen tai asemaan vastaavasti tämän asemaa olennaisesti heikentävä. Määräpäivä lausunnon antamiselle on 23.10.2026.

Liitteenä ovat luonnos Tampereen kaupungin lausunnoksi, luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle kuntalain 137 §:n muuttamisesta sekä Suomen Kuntaliitto ry:n ratkaisuvaihtoehto.

Tampereen kaupunki kannattaa esitettyä kuntalain 137 §:n muutosta. Kunnan jäsenen oikeus tehdä oikaisuvaatimus ja kunnallisvalitus on tärkeä kunnallisen päätöksenteon laillisuusvalvonnan keino. Tampereen kaupungin lausunnossa katsotaan, että muutoksenhakuoikeuden rajaaminen on kuitenkin perusteltua esityksessä tarkoitetussa asiaryhmässä. Kunnan jäsenen valvontaintressiä on arvioitava suhteessa asianosaisen oikeussuojaan sekä muutoksenhausta asianosaiselle aiheutuviin taloudellisiin ja muihin vaikutuksiin.

Vaikka kunta voi kuntalain 143 §:n edellytyksin panna päätöksen täytäntöön ennen sen lainvoimaisuutta, lainhuutohakemus tai maanvuokraoikeuden kirjaamista koskeva hakemus jätetään lepäämään siihen saakka, kunnes luovutusta tai vuokrausta koskeva päätös on saanut lainvoiman. Tällöin omistus- tai vuokraoikeutta ei välttämättä käytännössä voida käyttää rahoituksen vakuutena.

Hallituksen esityksen perusteluissa korostetaan luovutusperiaatteiden ja yksittäisten luovutuspäätösten eroa. Esityksen perustelujen mukaan tarkoitus ei ole estää muutoksenhakua luovutusperiaatteisiin tai avoimessa menettelyssä sovellettaviin ehtoihin. Jos osa kunnan omistaman kiinteistön myymistä tai vuokraamista koskevista päätöksistä jää säännöksen soveltamisalan ulkopuolelle, esitetty muutos ei välttämättä vähennä muutoksenhakujen vaikutuksia kaikissa niissä asioissa, joita esityksen tavoitteet koskevat.

Esityksen mukainen lakimuutos vähentäisi Tampereella hallinnollista työtä ja päätösten täytäntöönpanon viivästymistä niissä asioissa, jotka täyttävät kaikki esitetyssä muutoksessa asetetut edellytykset. Huomattava osa laajoista muutoksenhakuasioista jäisi esitetyn muutoksen ulkopuolelle.

Tampereen kaupunki pitää tärkeänä, että aiheettomien valitusten ehkäisemiseksi arvioidaan myös muita keinoja, kuten etukäteismaksun käyttöönottoa hallintolainkäytössä sekä mahdollisuutta ohjata

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

oikeudenkäyntejä nykyistä tehokkaammin oikeudenkäyntikuluriskillä. Etukäteismaksun valmistelua ja käyttöönottoa olisi syytä kiirehtiä.

Digitalisaatio on muuttanut toimintaympäristöä merkittävästi. Tekoälyn avulla laadittujen muutoksenhakujen, tietopyyntöjen ja muiden tiedustelujen käsittely sitoo viranomaisten resursseja, ja niitä voidaan käyttää myös hybridivaikuttamisen keinona. Aiheettomien tai kiusantekotarkoituksessa tehtyjen muutoksenhakujen käsittely ei ole nykyisin resurssein mahdollista ilman vaikutuksia asioiden käsittelyaikoihin, eikä hallinnon resursseja ja kustannuksia voida kasvattaa.

Tampereen kaupunki kannattaa lisäksi Suomen Kuntaliitto ry:n ehdotusta arvioida ja etsiä ratkaisua, jossa valitusoikeutta väärinkäyttävän henkilön valitusoikeutta rajoitetaan. Kuntaliitto kannattaa kunnallisvalituksen väärinkäytön hillitsemistä, mutta esittää yleisen rajoituksen sijaan yksittäiseen väärinkäyttäjään kohdistuvaa, tuomioistuimen määräämää määräaikaista kieltoa. Kuntaliiton ehdottama määräaikainen rajoitus kohdistuisi yksittäiseen väärinkäyttäjään, olisi tuomioistuimen määrättävissä ja koskisi vain kunnan jäsenen kunnallisvalitusta. Se ei koskisi asianosaisasioita, oikaisuvaatimuksia, tietopyyntöjä, aloitteita eikä hallintokanteluita. Kuntaliiton mukaan tuomioistuimen toimivallasta säädettäisiin kuntalaissa, koska rajoitus koskisi vain kunnallisvalitusta.

Hallintosäännön (16.6.2026) 14 §:n 2 momentin 32 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää strategisesti merkittävien, koko kaupunkia koskevien lausuntojen antamisesta.

**Tiedoksi**
Laura Klami, Pauliina Aittala

Liitteet

1 Liite 1 Kh 19.10.2026 Tampereen kaupungin lausunto kuntalain 137 §n muuttamiseksi (päivitetty 20.10.2026)
2 Liite 2 Kh 19.10.2026 Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle
3 Liite 3 Kh 19.10.2026 Lakialoite 12 -2026 vp, Kuntaliiton ratkaisuehdotus: Kunnallisvalituksen väärinkäytön hillitseminen

**Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle**

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 27.10.2026 www.tampere.fi.

Päätös annettu tiedoksi sähköpostilla 27.10.2026.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin verkkosivuilla www.tampere.fi. Pyydettäessä ote toimitetaan liitteineen.

Tampere
27.10.2026

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Leeni Herrala
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

**Muutoksenhakukielto**

§353

**Muutoksenhakukielto**

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)